

Oplegnotitie VTH programma

1. Inleiding

In het uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH programma) staat aangegeven welke werkzaamheden we op die gebieden voor 2014 willen uitvoeren. In eerste instantie is het programma zo opgesteld dat daarin alle voorliggende werkzaamheden worden uitgevoerd. Gevolg daarvan was een tekort aan beschikbare uren.

Het tekort bedroeg:

- Bij de vergunningverleners; 305 uur;
- Bij de toezichthouders; 2067 uur. Dit tekort heeft met name betrekking op het toezicht bij de categorie bouwwerken. Ruim 1600 uur van het tekort heeft betrekking op de categorie Bouwwerken;
- Bij de juridisch medewerkers; 1467 uur.

Om de werkzaamheden en beschikbare uren passend te maken zijn keuzes gemaakt. Deze zijn benoemd in hoofdstuk 10. In deze oplegnotitie benoemen we de belangrijkste bestuurlijke keuzes nogmaals en waar nodig wordt een risicoschets gemaakt. Het betreft:

- In 2014 geen actief toezicht op vergunningvrije/illegale bouw;
- Minder toezicht tijdens bouw;
- Opschuiven opstellen vergunningbeleid;
- Opschuiven actualisatie risicomatrix;
- Opschuiven nota handhaving vergunningvrije bouw;
- Stellen diverse prioriteiten in werkzaamheden hoofdstuk 10.

2. Geen actief toezicht vergunningvrije/illegale bouw

De tendens in de wetgeving is dat steeds meer activiteiten vergunningvrij worden. Dit betekent echter niet dat er geen regels gelden. De voorschriften van het Bouwbesluit blijven gelden en er geldt een "verlicht" welstandsregime. Bovendien moeten bouwwerken vaak voldoen aan het bestemmingsplan om vergunningvrij te zijn. Soms vraagt iemand vooraf aan ons of iets vergunningvrij is, het komt ook voor dat dat niet het geval is.

Toezicht op dit soort werkzaamheden kost veel tijd. Er vindt in 2014 geen actief toezicht plaats op bouwen zonder vergunning. Er vindt alleen op basis van klachten/meldingen en verzoeken om handhaving toezicht plaats.

- a. Risico: er worden bouwwerken gebouwd waar geen gemeentelijke toets op heeft plaatsgevonden. Dat betekent een grote(re) kans op bouwwerken die niet voldoen aan redelijke eisen van welstand, het bestemmingsplan en/of het Bouwbesluit 2012. Omdat vergunningvrij alleen in het achtererf gebied mogelijk is, zal het effect (voor wat betreft welstand en ruimtelijke ordening) op de omgeving relatief gering zijn.
- b. Kans: de kans dat dit gebeurt is vrij groot (op een schaal van 0 tot 5 zou ik zeggen minimaal een 4). De regelgeving omtrent vergunningvrij bouwen is complex en dat wordt naar alle waarschijnlijkheid in de tweede helft van 2014 nog complexer.
- c. Winst: voor dit werk hadden we een urenlast ingeschat van 390 uur bij vergunningen (legalisatieonderzoeken), 1360 uur bij toezicht en 680 uur bij juridisch.

3. Minder toezicht tijdens de bouw

Het toezicht tijdens de bouw vindt met name plaats op de diverse onderwerpen die het Bouwbesluit regelt. De diepgang van de toets is afhankelijk van het soort bouwwerk. Op een woning wordt scherper toezicht gehouden dan op een vlaggenmast. Onze werkwijze is dat we bij de lichte bouwwerken zoals: uitbreidingen bij woningen zonder veiligheidsaspecten en bouwwerken geen gebouw zijnde, twee keer een inspectie uitvoeren. Bij de andere categorieën zoals nieuwbouw woningen, bedrijfsgebouwen etcetera wordt acht keer een inspectie uitgevoerd.

Voor 2014 wordt het aantal toezichtmomenten voor de zwaardere categorieën bouwwerken teruggebracht naar vier en zo alleen de belangrijkste onderdelen (constructie, (brand)veiligheid en gezondheid) te controleren. In de praktijk wordt al vaak op deze wijze gecontroleerd.

- a. Risico: minder hoge controlefrequentie betekent dat we of pas achteraf overtredingen constateren, of dat er niks meer te constateren valt. Als achteraf of in een laat stadium overtredingen worden geconstateerd is het vaak veel lastiger (duurder) om aanpassingen door te voeren;
- b. Kans: de kans dat dit gebeurt is vrij groot (op een schaal van 1 tot 5 zou ik zeggen een 4);

- c. Winst: de verwachting is dat deze maatregel bij toezicht een tijdswinst oplevert van 660 uur bij toezicht en 270 uur bij de juridisch medewerkers.

4. Opschuiven opstellen vergunningenbeleid

Voor gemeenten gelden kwaliteitscriteria. Deze zijn met name van toepassing op het gebied van de handhaving. In de wet VTH (verwachting is dat deze 1 januari 2015 in werking treedt) zullen ook eisen gaan gelden op het gebied van vergunningverlening. Er wordt van ons al verwacht dat we voldoen aan diverse eisen, vandaar dat we met de STAAN gemeenten aan het onderzoeken zijn hoe we elkaar kunnen versterken.

Een eis wordt dat er beleid is op het gebied van vergunningverlening. We plannen de start van het opstellen van het beleid in 2014, afronding in 2015.

We besparen daarmee 360 uur.

5. Opschuiven opstellen risicomatrix

Onze prioriteiten stellen we vast met behulp van de risicomatrix. Deze werkwijze is in april 2009 vastgesteld. Jaarlijks worden de uitkomsten van de matrix weer in de uitvoeringsprogramma's opgenomen. Omdat het invullen van de matrix in 2009 heeft plaatsgevonden en er een nieuw college aankomt, verdient het aanbeveling om te kijken of de:

- a. matrix nog het instrument is om de risico's te bepalen;
- b. onderwerpen/handhavingtaken in de matrix nog actueel zijn; en
- c. uitkomsten/prioriteiten uit de matrix nog overeenkomen met de huidige situatie.

Deze actie wordt niet in 2014 uitgevoerd. Dat betekent dat ook het programma van 2015 nog volgens de huidige matrix en met deze uitkomsten wordt opgesteld.

6. Opschuiven nota handhaving vergunningvrije/illegale bouw

Zoals eerder is aangegeven is de tendens dat steeds meer bouwwerken vergunningvrij opgericht kunnen worden. Dat betekent dat we dus niet vooraf weten waar gebouwd wordt. Bovendien kunnen we bij een bouwplaats niet zien wat het eindresultaat zal zijn.

Toezicht en handhaving op dit soort situaties vraagt een andere werkwijze. Toezichthouders zullen bijvoorbeeld moeten "patrouilleren". Je kunt er ook voor kiezen om jaarlijks op basis van BAG-gegevens te kijken op welke percelen potentieel vergunningplichtige bouwwerken zijn opgericht en daar de controles op richten. En er zijn ongetwijfeld nog andere werkwijzen te bedenken.

Hoe met deze taak wordt omgegaan moet, met andere woorden, nog bepaald worden. Het opstellen van een beleidsnotitie kost naar schatting 180 uur. Het opstellen ervan is uitgesteld.

7. Prioriteiten

Het uitvoeringsprogramma is niet gebaseerd op keiharde feiten. Er zijn veel factoren waar we geen of weinig invloed op hebben. Het aantal aanvragen of te constateren overtredingen kunnen we slechts schatten. Bovendien weten we niet hoe de aanvragen en dergelijke verdeeld worden over het jaar. Hetzelfde geldt voor bezwaar- en beroepzaken etcetera.

In hoofdstuk 10 hebben we daarom de VTH taken als volgt geprioriteerd:

- a. Vergunningen:
  - Prioriteit 1: vergunningen. Deze moeten binnen de termijn worden afgehandeld;
  - Prioriteit 2: Juridische voor- en natoets. Indien de situatie daarom vraagt kunnen deze taken, tijdelijk, door anderen worden uitgevoerd dan door de juridisch medewerkers. Gedacht kan worden aan een collegiale toets door een vergunningverlener. Een verdergaande maatregel zou zijn alleen een steekproefsgewijze voor- en natoets.
  - Prioriteit 3: schetsplannen. Dit zijn informele procedures, waarbij een langere behandeltijd geen gevolgen heeft.
- b. Toezicht:
  - Prioriteit 1: verzoeken om handhaving, controle brandveiligheid, sloop waarbij asbesthoudende materialen betrokken zijn en controles bouw die betrekking hebben op (constructieve) veiligheid

en/of gezondheid. Alle overige toezichttaken met prioriteit 1 in de risicomatrix. Deze taken moeten worden uitgevoerd;

- Prioriteit 2: sloop zonder asbest. Overige inspecties bij bouwwerken uit de zwaardere categorie (A2, B1, B2, B5 en B6). Alle overige toezichttaken met prioriteit 2 in de risicomatrix.;
- Prioriteit 3: inspecties bij bouwwerken A1, B3 en B4. Alle overige toezichttaken met prioriteit 3 in de risicomatrix. Deze kunnen in de wacht worden gezet (eerste maatregel), steekproefsgewijs worden gecontroleerd (tweede maatregel) of niet worden gecontroleerd;
- Prioriteit 4: inspecties bij bouwwerken type B7. Alle overige toezichttaken met prioriteit 4 in de risicomatrix. Deze kunnen in de wacht worden gezet (eerste maatregel), steekproefsgewijs worden gecontroleerd (tweede maatregel) of niet worden gecontroleerd.

c. Handhaving:

- Prioriteit 1: Bezwaar en beroep, Coördinatie en Handhaving: deze drie taken hebben de hoogste prioriteit en moeten te allen tijde worden uitgevoerd;
- Prioriteit 2: Jurisprudentie/Wetswijzigingen: het actief kijken naar en informeren over relevante jurisprudentie en/of wetswijzigingen wordt stilgezet. Gevolg kan zijn dat we ons, bij onze besluiten, baseren op achterhaalde jurisprudentie en (te) laat op de hoogte komen van relevante wetswijzigingen waardoor we een kortere periode hebben om ons werk er op in te richten;
- Prioriteit 3: Beleidsnotities. Het opstellen ervan kan tijdelijk worden stilgezet om de prioriteit 1 en 2 zaken op te pakken;
- Prioriteit 4: Advies: collega's worden niet meer of in mindere mate geassisteerd bij hun werk en er wordt geen/bepaalde juridische ondersteuning geboden aan collega's binnen en buiten het team.

Maatregelen die worden genomen conform deze volgorde vallen binnen het mandaat van de Vakmanager. Wel wordt er over gerapporteerd aan het bestuur in de verslagen van de Monitoringsoverleggen.